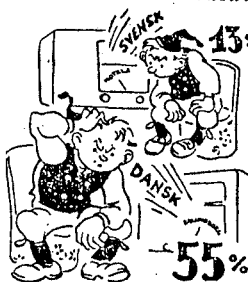

rd-Norge: Lofotposten.

nnehver nordmann har
eter med å forstå dansk.

ller betydelig lettere for oss.

VANSKELIG Å FORSTÅ

For begge språknes vedkom-
mende ser det ut som om de
eldre årsklasser har noe større
vanskeligheter enn de yngre.
Heller ikke her er imidlertid for-
skjellen særlig betydelig.

EN SAMMENLIGNING MED SVERIGE OG DANMARK.

Både i Sverige og Danmark har
Gallupinstituttene hatt lignende
undersøkelser. Danmark var
først ute (februar 1946). Også for
danskene er det til dels vanske-
lig å følge med når svensker og
danskere prater i vei på sine
respektive morsmål. Vær det
med svenskene i Danmark, for
bare 16 prosent kjenner de for-
står det språket når det snakkes
eller mindre vanskeligheter.

30 prosent av danskene synes
at norsk er godt å forstå. (Men
altså 42 prosent her hjemme ikke
har noen vanskeligheter med det
danske talespråk).

Svenskene har de samme van-
skeligheter som oss med å for-
stå danske. Bare 17 prosent me-
ner at de kan oppfatte alt når en
dansk legger i vei. 41 prosent
hevder at de forstår litt, mens
resten overhodet ikke skjønner
noe. Lettere er det å forstå
i Sverige. 36 prosent av sve-
nskene forstår vårt talespråk helt,
mens 48 prosent i alle fall delvis
oppfatter hva vi sier. For resten
av svenskene (16 prosent) er
norsk et absolutt uforståelig
språk.

Hovedintrykket man sitter
fåen med når man har sett disse
tallene, må dessverre bli at bare
et mindretall i Sverige, Norge og
Danmark forstår de skandin-
aviske brødrøstingsspråk. Til-
tross for radio, og til tross for en
temmelig betydelig utveksling av
priser. I dette emne ligger
nordiske språkproblemer vil altså
bestrøbelige for større nordisk
samarbeid straks møte en bety-
delig praktisk vanskelighet.

World copyright Lofotposten
og Norsk Gallup Institutt A/S

Grenserevisjon mellom Velfjord, Sømna og Bindal?

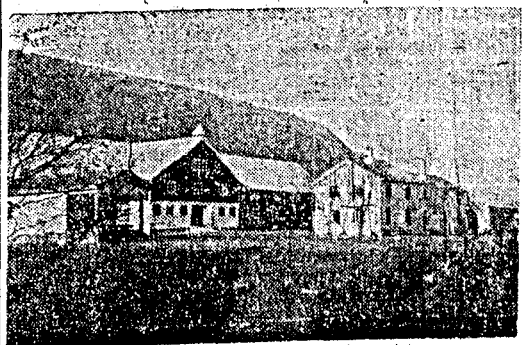
I Velfjord herredstyre møte
ledet ble der referert en
uttalelse fra fylkesmannen i
Nordland hvor han utber her-
redstyrets uttalelse om hvorvidt
på hvilken måte det eventu-
elt må anas å være riktig å
søke utvirket en forandring av
grensene for Velfjord kommu-
ne. Dokumentene vedrørende
renserevisjonen Velfjord-Bin-
dal og Velfjord-Sømna ble der-
etter fremlagt og gjennomgått.

Vedtak: Under henvisning til
uttalelse fra fylkesmannen i
Velfjord og uttalelse fra fylkes-
mannen i Bindal, samt revisjon
av Velfjord kommunens grenser
og vedtak av Velfjord herred-
styre den 28. desember 1945, til-

rår Velfjord herredstyre at To-
sen kapellsgård i Bindal og Hong-
setbygda i Sømna tillegges Vel-
fjord herreds tilslag både i ad-
ministrativt og kirkeleg hense-
ende.

Formannskapssekretærstillingen i Valberg.

Valberg herredstyre behandlet i
sitt møte forleden formannskaps-
sekretærstillingen. Etter konfe-
rans med herredskassereren,
som har sagt seg villig til at også
dette arbeidet blir tillagt hans
kontor mot nødvendig arbeids-
hjelp, ble det gjort følgende ved-
tak: Det blir fra 1. januar 1947 å
legge formannskapssekretær-
stillingen til herredskasserer-
kontoret. Dette vil føre til mer ar-
beid for herredskassereren og det
blir gitt kassereren tillatelse til
å leie den kontorhjelp han tren-

Vi bringer her et bilde av
Sæter gård i Kviken som Sta-
ten skal kjøpe inn til Forsøks-
og sauevisgård for fjellbygdene.
Kjøpesummen dreier seg om
100 000 kroner. Sæter gård lig-
ger 538 m. over havet, og den
tilhørende seter i Innerdalen
på ca. 600 meter over havet.

Tysklands hemmelige arkiver.

Dokumenter med høyeksplosivt innhold.

Før Lofotposten av André Guerber.

(PT.) I krigens siste fase lyk-
tes det amerikanernes hemmelige
sikkerhetstjeneste, O.S.S. (Of-
fice of Strategic Service), å få
tak i tonnevis av hemmelige tyske
dokumenter. De viktigste av
dem er ført til Washington der
den amerikanske regjering en-
nå ruser over hemmelighetene.
Men innholdet er i store trekk
kjent. Det forlyder at amerikane-
rne vil offentliggjøre dem om
kort tid.

I påvente av den offisielle
meddelelse skal en her avsløre
noen av de mest eksplosive
hemmelighetene. En vil blant
annet gjøre leserne kjent med
de hemmelige tysk-russiske for-
handlinger i 1939 og vise at en-
gelene og amerikanske truster
leverte forsyninger til Nazi-
Tyskland mens krigen raste som
verst.

Artiklene har ingen anti-rus-
sk, ingen anti-engelsk, anti-
amerikansk eller anti-fransk
brodd. De gjengir sannheten
slik den fremgår av offisielle
dokumenter uten hensyn til den
slags mennesker som ikke tør se
sannheten i øynene men straks
skriker opp om skandale.

De dokumenter det her gjel-
der er funnet blant annet i
Potsdam, hvor general Patton's
tropper kom over 150 tonn arkiv-
materie, og i Bertsgaden
hvor en var så heldig å berge
over 200 tonn hemmelige dok-
umenter. Det amerikanske uten-
riksdepartement har gjennom-
gått papirene og har registrert
alle de som angår Tysklands
utenrikspolitikk og forbindelser
med fremmede makter.

Fekta om de allierte firmaer
som hjalp Tyskland med varele-
veranser mens de allierte nasjo-
ner kjempet på livet løs mot
undertrykkene, vil utvilsomt
vekke indignasjon og forferde-
lse verden over. De amerikanske
myndigheter har imidlertid er-
klært at dokumentene vil bli
offentliggjort uten persons eller
nasjons anseelse.

Etter de opplysninger jeg har
innhentet falt 14 av de mest
kompromitterende dokumenter i
amerikanernes hender 3 dager
før marskalk Sjukovs tropper
inntok Berlin. Tolv av dok-
umentene bærer bokstevnene «A.
B.G.H.R.S.» Skrevet med Martin
Bormanns håndskrift og er
kontrasignert av den tyske agent
X. 23. Noen er merket W som
står for Westfragen, andre O
for Ostfragen spørsmål som engår
østen). De viser at det har vært
holdt viktige konferanser på
nøytralt grunn, nemlig i Stock-
holm, der tyske økonomiske
eksperter har forhandlet om
kjøp av materiell og råvarer for
angivelig nøytrale firmaer. Fak-
tum er at disse firmaer hadde
faktisk sine varer direkte fra all-
ierte arsenaler.

En serie brev nummerert fra
960 til 970 stammer fra tyske
agenter i Stockholm, og bærer
underskriften major Heinrich
Wenzlau, et annet er para-
fret av en Heinz Kramer. Dok-
umentene er på gjennomsmittlig
to og en halv maskinskrivne si-
der. I et kan en lese: «I mine-
dene som kommer vil vi få en
betydelig hjelp i form av lever-
anser av metaller, særlig alumi-
nium. Vi kan også regne med
leveranser av bensin med høy
oktan-grad». Dette dokument
har et vedlegg, en lang liste
opplysninger om allierte fabri-
kers produksjon.

I rapport 1272 W, avfattet av
agent N 27, heter det: Fabrika-
sjon av Super-festninger B 2:
Følgelig stigning i løpet av mai.
Agiter for streik blant arbeids-
stokken i fabrikk S 64. Dette
viser, hva en forevrig lett kun-
ne gjetto seg til, et forretnings-
net mellom de såkalte nøytrale
firmaer som arbeidet for Tysk-
lands rustninger ble ledsaget av
spionasje og sabotasjevirksom-
het. I Sverige hadde tyskerne
under krigen, foruten sine hem-
melige agenter som det krydde
av, noe de kalte Büro Wagner.
Det var en filial for Gestapo og
Abwehr (den tyske hærs etter-
retningstjeneste).

Da De Forente Stater var
gått med i krigen, stod en mo-

dig mann opp og protesterte
mot amerikanske selskapers
hjelp til fienden. Det var Fran-
cis Piddle. Han avslørte at amer-
ikanske selskaper hadde over-
latt fabrikkansjønshemmeligheter
om syntetisk gummi til tysker-
ne, at japanerne i mars 1939
vederlagsfritt hadde fått ameri-
kanske tegninger av en reari-
sjonsutrustning for undervannsbåter
og at et amerikansk selskap i
1939 hadde solgt japanerne fa-
brikasjonshemmeligheter som
angikk flybensel.

Avsløringene ble fulgt av an-
dre, i mars 1942. Innledet den
amerikanske regjering en pros-
ess mot 8 store selskaper: San-
doz Chemical Works, Celgy Co.,
Dupont de Nemours, American
Cyanamid Co., Allied Chemical
Anilin Dye Corp., General Ani-
lin and Firme Corp., CIBA In-
corporated og General Dyesduff
Corp.

Disse respektable firmaer ble
anklaget for å pløie et intimt
samarbeid med tyske eller tysk-
kontrollerte firmaer midt i
krigstiden, firma som det tyske
I. G. Farbenindustri, det sveit-
siske Société Industrielle Chi-
mique et Fabriques de Bale, det
japanske Mitsui Commercial Co.
i Tokio og det franske Franco-
cor de Paris. Dette siste ble opp-
rettet under krigen og var rett
og slett en filial av I. G. Far-
benindustri.

I det berget av dokumenter
som er transportert til Washing-
ton etter freden finnes 43 dok-
umenter som gir en nøyaktig be-
skrivelse av de varer en nøytral
stat sendte Tyskland i krigsti-
den. Så helt uventet kommer vel
disse opplysningene neppe, hver-
ken på den hemmelige etterret-
ningstjeneste i London, i Was-
hington eller i Moskva. I disse
hovedsteder må man ha visst
hvor visse allierte vorepartier
tok veien, for salgene til angjel-
dende nøytrale stat var langt
større enn landets eget behov.

Tyskland drev «handel» bla.
med Portugal og Spania. Om-
kring de tyske innkjøpskontore-
ne svermet det av benfrem
mistenkkelige individer. Det var
ikke småpartier som var gjen-
stand for disse lyssky transak-
sjoner. Skal en tro dokument S.
28 fra det tyske rikssenselli,
datert 26. august 1942, hadde
Tyskland bare i første kvartal
1942 kjøpt varer fra nøytrale
land for den astronomiske sum
av en milliard dollars.

Det gjaldt særlig bensin, me-
taller og visse andre råvarer. De
nazistiske mellommenn fore-
trakk Spania og Portugal som
operasjonsområde. Hovedkvarter-
et i Madrid holdt til i Boule-
vard Casadere nr. 26 og derfra
dro spaniere eller tyskere for-
kiedt som spaniere i hemmelig
oppdrag til Rio de Janeiro, Bu-
nos Aires eller New York. Og
under krigen kom last etter last
med krigsmateriell gjennom
til Spania og Portugal og der-
med til Nazi-Tyskland.

Det er ikke første gang i hi-
storien at enkeltpersoner eller
bedrifter stiller sine personlige
interesser over fedrelandets.
Fra forrige verdenskrig vil man
minnes den berømte Bley-hi-
storien. Kullgruvene i Bley lå
innen de franske kanoners rek-
kevidde, men ble spart fordi
franske firmaer var interessert
i gruvedriften. Og gruvene ar-
beidet videre i tyskernes tjene-
ste.

Men det som interesserer
mest i dag er selvsagt hvilket
samarbeid det har vært mellom
Krupp, Fritz Thyssen, Zeid og
de forskjellige truster i de nøy-
trale land. En venter med gru
på detaljene.

KNUT SOLEGLAD

cand. dispasjer

Bodo

Kystbefraktning

Assurance.

Telefon 832

Telegr. adr. KNUT

